

ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่และการอดบุหรี่
ในผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรังและ
โรคระบบหัวใจและหลอดเลือด

นาย ปรีดา เบญจนากาศกุล
นางสาว วนิตา แพงเทียน

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2543

ATTITUDE TOWARD SMOKING AND

SMOKING CESSATION OF PATIENTS WITH
**CHRONIC RESPIRATORY
DISEASE AND
CARDIOVASCULAR DISEASE**

MR. PREEDA BENJANAKASKUL
MISS WANIDA PAENGTHIAN

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULLFILMENT
**OF THE REQUIREMENT FOR
THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE IN
PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY
2000**

บทคัดย่อ

ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่และอดบุหรี่ในผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรัง และโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด

ปรีดา เบญจนากาศกุล, วนิดา แพงเทียน

อาจารย์ที่ปรึกษา: มนทยา สุนันทวิวัฒน์, กฤตติกา ตัญญาแสนสุข, ปรีชา มณฑานติกุล

ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำสำคัญ: ทัศนคติ, การสูบบุหรี่, การอดบุหรี่, โรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรัง, โรคระบบหัวใจและหลอดเลือด

การสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงทัศนคติและปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่และการอดบุหรี่ในผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรังและโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด ทำการศึกษาโดยสัมภาษณ์ผู้ป่วยนอกที่มีประวัติสูบบุหรี่และเข้ารับการรักษาที่คลินิกเฉพาะโรคในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์และโรงพยาบาลสมิติเวช จากกลุ่มตัวอย่าง 63 คน คิดเป็นเพศชายร้อยละ 95.24 แยกเป็นผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรัง 14 คน และโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด 49 คน ร้อยละ 68 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จากประวัติการสูบบุหรี่พบว่า ผู้ป่วยร้อยละ 65.08 เคยสูบบุหรี่แต่สามารถเลิกได้แล้ว ประมาณ 3 ใน 4 ของผู้ป่วยจะเริ่มสูบบุหรี่ตั้งแต่อายุไม่ถึง 20 ปี และ 2 ใน 3 สูบมานานกว่า 20 ปี ปัจจัยหลักที่เป็นเหตุให้ผู้ป่วยเริ่มสูบบุหรี่มากที่สุดคือ ความอยากรู้อยากลอง (ร้อยละ 49.22) และเพื่อระบายความเครียด (ร้อยละ 47.60) แม้ว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่จะทราบผลเสียของการสูบบุหรี่และผลดีของการอดบุหรี่ แต่เหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้ป่วยบางคนยังคงสูบบุหรี่ คือการสูบจนติดเป็นนิสัยร้อยละ 54.84 รองลงมาคือการสูบเพื่อคลายเครียดร้อยละ 46.78 และความรู้สึกหงุดหงิดเมื่องดสูบบุหรี่ร้อยละ 43.55 เหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้ป่วยตัดสินใจเลิกบุหรี่ คือการได้รับทราบถึงพิษภัยจากการสูบบุหรี่ผ่านทางสื่อต่างๆ อุปสรรคที่สำคัญต่อการอดบุหรี่คือ ความเคยชินกับการสูบบุหรี่ ความรู้สึกหงุดหงิดโมโหง่ายและจากพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของคนรอบข้าง ประมาณร้อยละ 87.50 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกรเพื่อขอคำแนะนำในการอดบุหรี่ แต่ส่วนใหญ่มีความตั้งใจจะเลิกสูบเอง ผลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนโปรแกรมการอดบุหรี่ต่อไปในอนาคต